

oda alışmaları

Merkez alışmaları

Türkiye Elektrik Kurumu ile dönem başından bu yana sürdürdüğümüz ilişkiler geçtiğimiz günlerde olumlu bir sonuca bağlanma durumuna gelmiş ve köy elektrifikasyonu projelerinin Odamızca vize edilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır. Bu konuya ilişkin TEK'den Odamıza gelen yazı ve sözlü anlaşma üzerine söz konusu kuruma gönderdiğimiz yazıyı bu sayımızda bilginize sunuyoruz, iller Bankası tarafından ihale edilen elektrik projelerinin de Odamızca vize edilmeşinin sağlanması için yazışmalar sürmektedir.

6785 sayılı imar Kanunu'nun yanlış uygulanmasına son vermek amacıyla Ankara Belediyesi ile görüşmelerimiz sürmektedir. Geçtiğimiz günlerde Belediye Başkanlığı ve ilgili müdürlükler ile yaptığımız görüşmeler olumlu yönde gelişmiş, temel konularda uzlaşmaya varılmıştır. Sorunun doğru biçimde çözüme ulaşması için bir süre daha çaba harcamak gerekecektir sanırız.

Sanayileşmede önemli etkisi olan kaliteli malzeme imalatı üzerine eğilmek Odamızın görevleşinden biri olduğu görüşünden hareket ederek ilgili genel müdürlüklere bakanlıklara, ve belediyelere Odamızdan bugüne kadar kalite belgesi alan firmalar bildirilmiştir.

Geçtiğimiz yıllarda bu konu üzerine gereken titizlikle eğilinmemiş olması ve Odamıza kalite belgesi almak için yapılan başvurmalar üzerine yaptırılan deneylerin bazılarının olumsuz sonuç vermesi, Odamızdan kalite belgesi alan firmaların sayılarını sınırlı kılmaktadır. Gelecek dönemlerde de bu konu ciddiyet ile ele alınırsa yararlı sonuçların elde edileceği kesindir.

23 Aralık 1972 Cumartesi günü yapılan Jübilede meslekte 40. yılını dolduran üyelerimize Odamızın armağanları verilmiştir.

18-29 Aralık 1972 tarihleri arasında dizi teknik konferanslar düzenlenmiş, bu konferanslarda yurdumuzun genel enerji sorunu ile günümüzde karşılaşılan teknik problemlere değinilmiştir. Bağlantı gücü 750 kW, 35 kV'tan fazla olan tesislerin işletme ve bakım işlerini sadece üyelerimizin yapabileceğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görüşünü bu sayımızda bilginize sunuyoruz.

oda alışmaları

Türkiye Elektrik Kurumundan Odamıza Gelen Yaa

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanlığına
İhlamur Sokak 10/1
Yenişehir - Ankara

Ankara: 18 Kasım 1972

ÖZÜ : Proje Vizesi

ilGi : 26.10.1972 gün, 1130/14 sayılı yazınız.

ilgi yazı ile, Elektrik projelerinin Oda Üyesi Elektrik Mühendisleri ve Yüksek Mühendislerince tanzim edilmesinin kanuni zorunluk olduğu belirtilerek, Kurumumuzca ihale yoluyla ele alınan köy Elektrik projelerinde bu hususun kontrolü için ihaleli projelerin Odanızca vize edilmesi gereği bildirilmektedir.

Kurumumuzca 17.1.1970-7/117 sayılı Karamameye uygun olarak düzenlenen Köy Elektrifikasyonu proje ihalelerinde, istekte bulunan yüklenici adaylarından, çalıştırdıkları elektrik mühendisleri de dahil olmak üzere, Odaya kayıt belgesi istenmekte olup bu belge teklif dosyasında yer almadığı takdirde yüklenici adayına ihale sıralamasında yer verilmemektedir.

Buna göre, projelerin elektrik mühendisi yükleniciler tarafından yapılması daha ihalenin başlangıcında temin edilmiş olmaktadır.

Bunun dışında; Odaya gelir temini için, projelerde Odanız vizesinin aranması Kurumumuzca da uygun mütalâa edilmektedir. Ancak uygulanmakta olan vize ücretlerinde, küçük kapsamlı köy elektrik projeleri ile şehir veya kasaba projeleri arasında belirli bir farklılık kabul edilmektedir. Bu nedenle vize ücreti bakımından kasaba ve vilâyet elektrik projeleri tanzim işlerini yükümlenen yüklenicilere nazaran köy elektrik projeleri tanzim işlerini yükümlenen yükleniciler aleyhinde bir durum ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak bu uygulama köy elektrik projeleri ihale bedellerinin yükselmesinde de etkili olmaktadır.

Diğer taraftan, köy elektrik projeleri sayı bakımından büyük yekûnlara ulaştığından (yılda takriben 1500 proje) bu projelerin Odanızca ayrı ayrı incelenerek vizesi büyük iş yükü teşkil etmektedir. Bu husus dikkate alınarak, özellikle köy elektrik projelerinin ayrı ayrı vize edilmesi yerine, Oda üyesi serbest, müşavir mühendislerden yükümlenilen proje işi ihale bedeli üzerinden uygun bir ücret alınması daha pratik bir uygulama sağlayacaktır.

Açıklanan nedenlerle, köy elektrik projeleri vize ücretlerinin Odanızca yeniden gözden geçirilmesi ve köy elektrik projeleri için makul bir ücret ve ödeme şeklinin tesbtl Kurumumuzca lüzumlu görülmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Behçet YÜCEL
Genel Müdür
Muavini

Mehmet ERDEMİR
Genel Müdür

oda alışmaları

Türkiye Elektrik Kurumu'na Gönderdiğimiz Yazı

Türkiye Elektrik Kurumu
Köy Elektrifikasyonu
Prog. Proje ve Koord. Da. Bşk. lığı
Ankara

İLGİ : 18 Kasım 1972 gün ve 254/1248 sayılı yazınız.

ilgi yazınız üzerine -Yönetim Kurulumuz üyeleri ile Genel Müdürlük ve Köy Elektrifikasyonu Prog. Proje ve Koord. Da. Başkanlığı arasında 29/11/1972 günü yapılan görüşmelerde, tasdiki Kurumunuzca yapılan Köy Elektrifikasyonu projelerinin, her köy projesi için 25. — TL. karşılığı Odamızca vize edilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır.

Bu hususun teyid edilerek Odamıza bilgi verilmesini arz ve rica ederiz.

Saygılarımızla,

YÖNETİM KURULU

oda alışmaları

Bakanlık Grs

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İhlamur Sokak No: 10/1
Yenişehir - Ankara

İLGİ : 27.7.1972 tarih ve 693/24 sayılı yazınız.

27.3.1968 tarih ve 12859 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan «Yetkili Elektrikiler Hakkında Ynetmellik'İn II. maddesine göre I. sınıf yetkili elektrikçiler, bağlantı gücü 750 kW, 35 kV'a kadar (35 kV dahil) elektrik tesislerinin işletme ve bakım işlerini yapabilirler.

Bağlantı gücü 750 kW, 35 kV'tan fazla olan tesislerin işletme ve bakım işlerini ise yalnız elektrik mühendisleri yapabilirler.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı a.
Ali Galip MUTDOğAN Başkan

oda çalışmaları

ilgili Kuruluşlara

Gönderilen Uyarı

ÖZÜ : Kalite Belgesi Uygulaması Hk.

6235 (7303) sayılı yasalar gereği kurulan Odamız sanayileşmede standartlara uygun kaliteli malzeme imalatının sağlanmasının önemini gözönünde bulundurarak bu konuya ilişkin çalışmalarını ciddiyle sürdürmektedir.

Kanunun önemini dikkate alan Bayındırlık Bakanlığı 1972 Elektrik Tesisatı Birim Fiat Tarifleri ve şartnamesi'nin 143. sayfasında Odamız Kalite Belgesi veya TSE damgalı olması zorunlu elektrik malzeme ve mamullerini belirtmiştir.

Odamıza bugüne kadar Kalite Belgesi almak için başvuranların durumunu gösteren bir cetvel ekte sunulmuştur.

Can ve mal güvenliği yönünden olduğu kadar yurdumuz ekonomisi yönünden de önemli olan kaliteli malzeme kullanılması gereğine gereken dikkatin gösterilmesini kullanılacak, elektrik malzeme ve mamullerinde Odamız Kalite Belgesi veya TSE damgasının aranmasını önemle arz ve rica ederiz.

Saygılarımızla,

YÖNETİM KURULU

Elektrik Mühendisliği 193

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI KALİTE BELGESİ CETVELİ

ELSAN
 AHMET KAN
 E.A.S.
 M.K.E
 ELEKTRO MEKANİK SANAYİİ
 ELEKTRİK KÖMÜRLERİ LTD. ŞTİ.
 TÜRK KABLO
 YARIMCA SERAMİK FABRİKASI
 ETİTAŞ
 ÇETİN KAYA POLAT
 ARCAN MAKİNA KONSTRUKSİYON SANAYİİ
 IŞIK ELEKTRO PORSELEN SANAYİİ
 SÜPER SELÇUK DEMET
 TÜRK KABLO

B:

Başvuran	Malzeme	Sonuç	Belge No :	Bittirgiç Tarihi	Bitiş Tarihi
YILDIZ ELEKTRİK	Depolu, elektrikli ter- mosifon	İşlem görmedi	—		
KADER FİRMASI	P.V.C. Akü seperatörleri	Red	—	—	—
ETİBANK	ölçü trafoları	İşlem görmedi	—	—	—
SİMKO	Proteodur-Kablolar Protolin-Garnitürleri	» j>	_____	^_	—

D»

a>

oda çalışmaları

Başvuran	Malzeme	Ölçü	Adet	İçerik
ELEKTROPLA STİ ŞTİ.	İzof leks marka P.V.C elek- trik borusu	2	1	
MEVLİT MUTLU	Akümülatör	2	1	
ERDOĞAN OTÇ	Akümülatör	2	1	
E. P. O. O. P. E. S. N.	Akümülatör	2	1	
Ş. D. E. L. O.	Elektrik kömürü	2	1	
Ş. N. L. 9.05	1X40 Floresant reflektör 2X40 » » 1X40 » Bant 2X40 » » 20W Yol vericiler 40W » »	2	1	
- K O	Starterli lamba duyu Startersiz » » 500Watlak transformator	2	1	
SİNCAP ASANS* E.Ş.Ş.İ	YV tipi 0,6/1 kv termo-plastik ve lastik yalıtıklı kablo YVMHŞÇV tipi 5,8/10 kv Termoplastik ve lastik ya- lıtıklı kablo	2	1	
	YVSV tipi 3,5/6 kv termo- plastik ve lastik yalıtıklı kablo	2	1	
et	Aliminyum iletkenler Telefon kabloları	2	1	

oda alışmaları

Eskişehir Temsilciliği alışmaları

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIğINA

Ankara

Konu : işletme Sorumlusu, Televizyon El Kitabı, Rapor Hk.

İLGİ : 1171/14 Sayı, 3.11.1972 Oda Merkezi yazısı.

Eskişehir Temsilciliğinin yaptığı çalışmalar ve yazışmalar sonunda; 27.3.1968 tarihli Resmi Gazetede çıkan yönetmeliğe dayanarak; Eskişehir'de 750 Kw. kurulu güçten büyük üç fabrikada, üç ayrı Odamız üyesinden ikisi fabrikalarla Fenni Mesul olarak anlaşmış olup, biri de anlaşmak üzere dir.

Ayrıca; Odamız tarafından bastırılan Televizyon El Kitabının ilgili yerlere, reklamı yapılarak satışa başlamıştır.

İlgili yazıda istenen temsilciliğin alışma Raporu istenilen tarihe kadar Odaya gönderilmiş olacaktır.

Saygılarımla,

Elek. Müh. Odası Eskişehir Bölge
Temsilcisi
İsmet ERORTA

geçen ay

32 YILDA FİYATLAR 50 MİSLİ ARTTI

SON 32 YILDA SIĞIR ETİ YÜZDE 5836, KOYUN ETİ YÜZDE 5092, EV KİRALARI YÜZDE 4660 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ. BİR KİLO ZEYTİNİN 1940 YILINDAKİ FİYATI 28.42 KURUŞKEN, 1972 DE YÜZDE 4 BİN ARTIŞLA 11 LİRA 70 KURUŞA YÜKSELDİ. Çeşitli zorunlu ihtiyaç maddeler) fiyatları son 32 yılda yüzde 6 bine varan artış gösterirken, sabit gelirlilerin ortalama gelir artışı sadece yüzde bin civarında kalmıştır. Diğer bir deyişle son 32 yılda geçim şartları ortalama 60 misli artmış bunun yanında gelirler sadece 10 misli artabilmiştir.

örneğin son 32 yılda siğir eti yüzde 5836, koyun eti yüzde 5092, ev kiralari yüzde 4660 oranında artış göstermiş, bir kilo zeytinin 1940 yılında fiyatı 28,42 kuruşken 1972 yılında yüzde 4 bin artışla 11 lira 70 kuruşta yükselmiştir.

öte yandan birinci derece bekâr bir devlet memuru 1940 yılında ayda net 546 lira kazana bilirken 32 yıl sonra eline geçen aylık geliri yüzde 598 oranında bir artışla 3 bin 759 lira 90 kuruş olmuştur. Bu nedenle sabit gelirliler aşırı fiyat gelişimi ve vergi yükü karşısında geçmişlerini arar hale gelmişlerdir.

Derece	1.9.1939	1.1.1946	1.1.1947	1.3.1959	1.3.1961	1972 (1. ka.)
1	600	700	1000	2000	2700	6475
2	500	600	875	1750	2362.50	5250
3	400	500	750	1500	2025	4550
4	300	400	625	1250	1687.50	3850
5	260	300	550	1000	1485	3325
6	210	260	475	950	1282.50	2800
7	170	210	400	800	1080	2450
8	140	170	350	700	945	2100
9	120	140	300	600	810	1750
10	100	120	250	500	675-	1575
11	35	100	225	450	607.50	1400
12	75	85	200	400	540	1225
13	60	75	175	350	472.50	1050
14	50	60	150	300	405	875
15	40	50	150	300	—	700
16	~	-	-	-	—	490

Yukarıda gösterilen tarihlere çıkarılan kanunlarla saptanan devlet memurları maaş listesi: örnek brüt/TL, olarak gösterilmiştir.

geçen ay

FIYAT VE VERGİ ORTAKLIĞI

Bilindiği gibi ülkemizde 1929-1930 dön/a iktisadî buhranından sonra fiyat artışları gemi azıya almış, bunun yanına vergi yükü de ağırlığını koyunca tüketiciler ihtiyaçlarını kısmak zorunda kalmışlardır. Bu arada ücret politikası da tüketicinin aleyhinde işlemiş, ücret artışları daima fiyat artışlarının gerisinde kalmıştır.

Bunu kanıtlamak üzere istatistiklerden alınan örneklere göre çeşitli zorunlu ihtiyaçların yıllık ortalama fiyatları ve artış yüzdeleri 1940 ve 1972 yıllarında Kg/Krş. olarak şöyledir:

Maddeler	1940	1972	Artış %
Ekmek	10,43	169,50	1479 1249
Pirinç	34,60	467,00	1889 •
Patates	9,45	188,00	1983
Tuz	6,00	125,00	2750
Hayvani yağ	143,82	4099,00	3019
Yumurta	2,18	68,00	3495
Zeytinyağı	60,30	2168,00	4006
Zeytin	28,42	1167,00	5092
Koyun eti	52,00	2700,00	5836
Sığır eti	46,32	2750,00	3687
Ayakkabı pençesi (çift)	132,00	5000,00	4661
Ev kirası (4 oda bir mutfak)	2100,00	100000,00	10000
Doktor vizitesi	100,00	10000,00	

Yüzde 10 bin'e kadar artan fiyatlardan alınan bazı örneklerin yanı sıra devlet memurlarının aylıklarının gösteren cetveller gelirdeki artışın daha az oranda olduğunu ortaya koymaktadır.

örneğin birinci derece bekâr bir memurun 1940 yılındaki aylığı 600 lira. 32 yıl sonraki en yüksek memurun aylık geliri 7 bin lira. Yani 32 yılda artış tam yüzde 1066 oranında. Ancak bunun yanında hesaplanması gereken, gelirin brütü yerine netidir. Aynı memurun net gelirin bakıldığında şu sonuç alınmıştır :

1940 yılında aynı memurun net geliri 456 lira, 1972 yılındaki net geliri ise 3 bin 759 lira 90 kuruştur. Yani gelir, kesintiler hâriç tutulursa 32 yılda sadece yüzde 598 oranında artmıştır.

Diğer bir deyişle bundan 32 yıl önce gelirin yüzde 9'unu kazanç vergisi olarak devlete geri veren memur bugün yaklaşık olarak yarısını gelir vergisi olarak ödemektedir.

Öte yandan 5. derece bekâr memurun brüt geliri yüzde 1202 artarken, net gelir artışı yüzde 755 olmuş, onuncu derece memurunkl brüt yüzde 1475, net yüzde 1059, nihayet 15. derece memurun brüt geliri yüzde 1850, net geliri yüzde 1600 artmıştır.

geçen ay

İHTİYAÇLAR KISILDI

Sonuç olarak 32 yılın bir geçim bilançosu yapıldığında gelirler ortalama on misli artarken, fiyatlar 50-60 misli kadar artmıştır. Bu arada vergi yükü de önemli oranda artış gösterince tüketiciler birçok ihtiyaçlarını zaman içinde kısmak zorunda kalmışlardır. Bu nedenle tüketici ile tüketim arasındaki mesafe her geçen gün artış eğilimi göstermiştir, ilgili çevrelerin ifadesiyle bu eğilim hâlâ sürmektedir.

(15 Aralık, Cumhuriyet)

PAHALILIK SOFRAYA KURULDU

Haber Ajansı muhabirlerinin yurt çapında yaptıkları piyasa araştırması, Türkiye'de hayat pahalılığının 1971 Kasımından, 1972 Kasımına kadar geçen bir yıllık süre içinde yüzde 17.50 oranında arttığını ortaya çıkarmıştır.

Bu durumca halk, geçen yıl yaptığı 100 liralık bir alışverişi bu yıl 117 lira 05 kuruşla gerçekleştirebilmektedir.

Haber Ajansı¹, geçen yılın Kasım ayında yurt çapında bir araştırma yaparak, temel ihtiyaç maddelerinde bir yıllık artışı tespit etmişti. Haber Ajansı bu yıl da aynı araştırmayı tekrarlamış, 1971 Kasım ayı ile 1972 Kasım'ı arasındaki fiyat artışlarını ortaya çıkarmıştır.

Gıda Maddesinin Cinsi	Marmara-Trakya		Ege		Orta Anadolu		Güney - Güneydoğu		Karadeniz - Doğu	
	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972
	(1971 ve 1972 Kasım ayları esas olarak hazırlanmıştır)									
Yumurta (Tane)	80	70	80	80	80	75	75	80	75	80
Ekmek (Kg.)	153.50	165	164	150	170	178	167.6	169.5	154	177.50
Pirinç (Kg.)	575	700	500	600	550	700	525	565	525	525
Kurul Fas. (Kg.)	550	550	550	625	525	600	500	565	500	515
Nohut (Kg.)	500	585	600	550	500	550	450	450	400	600
Mercimek (Kg.)	575	540	500	425	450	600	425	365	450	525
Kuru So. (Kg.)	100	160	125	150	150	150	160	125	110	140
Patates (Kg.)	125	225	130	200	125	150	150	165	125	150
Süt (Kg.)	225	275	200	275	225	275	240	275	225	275
Beyaz Pey. (Kg.)	13.00	15.50	11.50	17.50	14.00	15.00	13.00	21.00	14.00	16.00
Zeytinyağı	12.50	16.75	11.50	17.50	13.00	20.00	13.50	16.50	14.00	18.50
Tereyağı (Kg.)	23.00	32.50	25.00	29.00	30.00	40.00	28.00	30.00	27.50	37.50
Margarin (Kg.)	8.25	8.90	8.25	8.25	9.00	8.50	9.75	8.85	10.50	9.75
Beyaz Sab. (Kg.)	8.50	8.00	9.00	7.75	5.75	6.50	7.00	7.00	8.50	7.50
	99.8	114.35	93.24	106.05	99.50	122.78	98.17	111.44	100.14	119.12
NOT : Fiyatlarda "Kuruş" birim olarak Alınmıştır.										

geçen ay

REKOR PATATESTE

Türkiye'de bir yıl içinde en fazla fiyat artışına uğrayan gıda maddesi «Patates» olmuştur. Patates, Marmara ve Trakya'da yüzde 80, Ege bölgesinde yüzde 55, Orta Anadolu, Güney, Güneydoğu, Doğu ve Karadeniz bölgelerinde ise yüzde 20 fiyat artışına uğramıştır. Böylece patatesin bir yılda ortalama fiyat artışı yüzde 51 olmuştur.

Mercimek fiyatlarında Marmara, Trakya, Ege, Güney, Güneydoğu Anadolu bölgelerinde , yüzde 20 oranında düşüşler meydana gelmiştir. Bu gıda maddesi sadece Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgelerinde yüzde 25 zam görmüştür.

SÜT VE SÜT MAMULLERİNDE

Süt fiyatları bir yıl içinde Türkiye'de ortalama yüzde 40 artış kaydetmiştir.

Beyaz peynir fiyatları Güney ve Güneydoğu Anadolu'da yüzde 65, Ege'de yüzde 50, diğer bölgelerde yüzde 30-40 arasında fırlamış, tereyağı fiyatlarında bütün bölgelerde artış yüzde 33 olmuştur. Yumurta fiyatlarında ise en fazla fiyat artışı yüzde 40'la Trakya bölgesinde görülmüştür.

%

MARGARİN

Margarin yağı fiyatlarında halkın kesesini önemli ölçüde etkileyecek artışlar görülmemiştir. Sadece Marmara ve Trakya bölgesinde margarin yağı kilo başına 65 kuruşluk yükseliş kaydetmiş, Ege'de değişmemiş, diğer bölgelerde yüzde 10-15 oranında düşüş göstermiştir.

Zeytinyağı fiyatlarının Türkiye'de ortalama artışı yüzde 25'dir. En fazla artış, yüzde 50 ile Orta Anadolu bölgesinde meydana gelmiştir.

DİĞER GIDA MADDELERİ

Orta halli halkın rağbet ettiği gıda maddelerinden kuru fasulye bir yıl içinde gene ortalama yüzde 25-30 fiyat yükselişine uğramıştır. Nohut fiyatları Karadeniz ve Doğu Anadolu'da yüzde 50, diğer bölgelerde yüzde 20-30 artarken, Güneydoğu'da aynen kalmıştır.

Pirinç, Türkiye'de yine ortalama yüzde 25 artış gösteren maddelerdendir. Kuru soğan fiyatları ise, Güney ve Güneydoğu'da yüzde 20 düşüş, Marmara ve Trakya'da yüzde 60 artış kaydetmiştir.

EKMEKTE DE ARTIŞ

Araştırma,- ana gıda maddesi ekmeğin fiyatında da, bütün yurttan ortalama yüzde 15-20 artış meydana geldiğini ortaya çıkarmıştır. Ekmek fiyatında sadece Ege bölgesinde genel bir düşüş olmuştur, Ege bölgesinde 1971 yılında 165 kuruşa satılan bir kilo ekmek, şimdi hal-ka 150 kuruştan intikal etmektedir.

(27 Kasım Hürriyet;

PAHALILIK SAĞLIĞI TEHDİTE BAŞLADI

GENEL BAŞKAN ATABEK, «FİYAT ARTIŞLARI HALKI DAHA AZ ET VE EKMEK YE-MEYE GÖTÜRÜYOR.»

«GÜNDE 4- 6 HASTAYA BAKMASI GEREKEN BİR HEKİMİN 100 HASTAYA BAKMAK-TAN KURTARILMASI GEREKİR.»

Türk Tabipler Birliği Temsilciler Meclisinin 1972 yılı kongresi dün Türk—iş Salonunda başlamış, toplantıyı bir konuşma ile açan Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Dr. Erdal Atabek, fiyat artışlarının halk sağlığını tehdit etmeye başladığını bildirmiştir. Dr. Atabek, «Türkiye'de yıllardanberi bir millî sağlık politikasının tesbit edilemediğini, ilaç sorununun çözüme kavuşturulamadığını, doktor ihtiyacının fakülte açmakla karşılanamayacağını» söylemiş, «Yakınlarda yurdumuzu saran grip salgınının atlatılması, Türk hekimliğinin olağanüstü çabasıyla mümkün olmuştur» demiştir.

Dr. Atabek, halk sağlığının fiyat artışlarıyla büyük ilgisi bulunduğunu da belirtmiş, bu konuda özetle şunları söylemiştir :

«Halkın sağlığını koruyamadığımızı üzüntü ile görüyoruz. Bu alanda bir yeni anlayışa muhtacız. Sağlığı korumayı, sadece belirli hastalıklara karşı yapılan aşılardan beklemek, eksik bir anlayıştır. Halkın sağlığını korumayı engelleyen başka tehlikeler de vardır. Bunlar, insan sağlığının temel unsurları olan beslenme, barınma gibi uygarlık şartlarıdır.

Artan fiyatların özellikle besin maddelerine ve konut kiralarna ait olması biz hekimlerin endişe ile izlediğimiz bir olaydır.

özellikle besin maddelerinde artan fiyatların et, süt, peynir gibi hayvansal protein maddelerine alt olması, ülkemizin esasında bozuk olan beslenmesini daha da kötü durumlara itmektedir. Artan fiyatlar halkın beslenmesini daha az- ete ve daha az ekmeğe götürmektedir. Tekrarlamak isterim ki, bu durum önlenemez bir durum değildir.»

beslenme, ilaç, yataklı yataksız tedaviler, koruyucu hekimlik, hekim hasta ilişkileri ve istikrarlı istihdam politikasının sağlık alanında çözüm bekleyen zorunlu sorunlar olduğunu belirten Dr. Atabek, ilaç üretiminin bilimsel esasların dışında olduğunu, «ilacın her derde deva» anlayışı içinde kullanılmasından vazgeçilmesi gerektiğini, yan ödeme uygulamasında, «Diş tabibi, hekimler» arasında çelişki durumlar olduğunu bunların düzeltilmesinin şart olduğunu, bir hekimin günde 4-6 hastaya bakması gerekirken Türkiye'de günde 80-100 hastaya bakıldığını, busistemin mutlaka değişmesi gerektiğini bildirmiştir.

Her ilde bir Tıp Fakültesi açılması sonucu olarak, merkezde ki profesörlerin buralara uçakla gidip gelip ders verme durumuna düştüklerini, bunun da «Uçan profesörler sorunu» yarattığını belirten Dr. Atabek, «Yurdun hekim ihtiyacını karşılamak zorunlu bir tedbirdir, fakat bu tedbir fakülte açma yarısıyla çözümlenemez» diye eklemiştir. Ankara Valisi Şerif Tüten'in de çevre sağlığı sorununun önemine değinen bir konuşma yaptığı kongre iki gün devam edecektir.

(15 Aralık, Barış)

geçen ay

YABANCI ŞİRKETLER 5 MİLYAR KÂR ETTİ

Petrol Reformu Kanun Tasarısını görüşen Millet Meclisi Geçici Komisyonu, tasarının tümü üzerindeki çalışmalarına dün de devam etmiştir.

Dünkü görüşmeler sırasında söz alan üyelerden DP'li özer ölçmen, devletleştirmeye karşı çıkmış, CHP'li Topaloğlu ise aksini savunmuştur.

özer ölçmen, Komisyonunda yaptığı konuşmada tasarının halen yürürlükteki kanunu fazla özel sektörcü bulup petrol sanayiinin devletleştirilmesini öngördüğünü iddia etmiş, Türkiye'de tüketimin yüzde 40'ının karşılanabilmesi için 11 milyar liralık yatırım gerektiğine işaret etmiştir. Tasarının 3. Bey-Yıllık Kalkınma Planı ile de çeliştiğini iddialarına ekleyen ölçmen, «OrtakTazar anlayışı ile de tekelleştirme ve devletleştirme bağdaşmamaktadır» şeklinde konuşmuştur.

CHP'li İhsan Topaloğlu ise, bakanlığı sırasında hazırlanan ilk tasarı ile petrol konusunda kendisinin hazırladığı kanun teklifini savunmuş, petrol alanındaki ulusal şirketin güçlendirilmesi gerektiğini söylemiştir. Yabancı şirketlerin son 10 yılda Türk petroleri üzerinden 5 milyar lira kâr sağladıklarını belirten Topaloğlu, Türkiye'de 60-70 milyon ton civarında petrol rezervi olduğunu da bildirmiştir.

Görüşmeler sırasında söz alan Komisyon Başkanı AP'li Nahlit Menteşe de petrol konusunda bir reform isteğinin öteden beri yaygın olduğunu ve AP Hükümetleri zamanında da bir petrol kanunu tasarısı hazırlandığını söylemiş, halen görüşülen tasarının aynen geçişinin söz konusu olmadığını ifade etmiştir.

(30 Kasım, Cumhuriyet)

TEK GENEL MÜDÜRÜ BERAAT ETTİ

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) Genel Müdürü Mehmet Erdemir, Sıkıyönetim 3 Numaralı Askerî Mahkemesinde dün yapılan duruşması sonunda beraat etmiştir. Mehmet Erdemir, bundan bir süre önce gözaltına alınıp, sonra serbest bırakılmış, davası-sına ise tutuksuz olarak devam edilmiştir.

Mehmet Erdemir'in görevinden alınması için, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Nuri Kodamanoğlu, Başbakanlığa bir süre önce karamame taslağı göndermiş, öğrenildiğine göre karamame tamamlanarak, Cumhurbaşkanının onayına sunulmuştur.

(15 Kasım, Yeni Ortam)

MEHMET ERDEMİR GÖREVİNDEN ALINDI

(varor Sayın • 7/5411

Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürü Mehmet Erdemir'in, bafık*, 'bir göreve atanmak üzere, bu görevinden vüip*ndığı ve Otona' Müdürlüğe 'aynı Kurumun Genel Müdür Tarduncılardan Behçet Yücel'in vekâleten atanması, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 24/11/1973 tarih vt, B346 aaynu yazısı üzerine, 12/3/1964 tarih ve 440 sayılı Kanunun 10 uncu ve iktisadi Devlet Teşekkülleriyle Müesseseleri ve İftirakler hakkında 'TUzflk'un 31 İnd maddaelno göre, Rükajular Kurulunca Ziflu/1972 tarihinde hıfıpmjM*ff*-T' imi ff*t

İCUMHURSASKANI
C. SU/AY
OffAa ütnan Devlet Bakanı
Z.BAYKARA
•MHUStranma Bakanı, M. KMfı.V
PASLAN
IF MELfN_ J. ARAR ^
"Detin B«k«rı

teMeri Bakam-F.
KUBAT

«allt ESMtn Bebi
Pni. s ÖZBEK

BAUı
ot. K. DEMİR

UIHırtmı BıVuu
<fl DANİŞMAK

En. it Tit, K« B>Uu
(V. KOOAHANOCUI

Köy tileri Ondanı
>Pro/ A. SONHEİİ

Divı)*n RaVatı M«Xrr Mra >Z
'U II MUEZZINUCLU

M Ozırmv Tırr«) Bckıu N Tjll.O

Tırrn Ofkuı f

Güm İT 1 nı'tı Rıuuu H
ÖZALP-

. Uhnv» B44mı A.
R. UZUıtgf

Tufan n TKİ. Bıku
B. f. AKCAL

Oımn B*İjuı.
4.fni. s İNAL

Sanayi TC Tek Bakan V
R.D. Atı İS» AN

A .1«Mrw UkAfı (UluM
T TOKER

«Ma» " Svn »«Har»
A. İUftMV«OK

(15 Aralık 1972 gün ve 14392 sayılı Resmi Gazete)

4 TARAK GEMİSİ İHALESİNE DENİZCİLİK BANKASININ SOKULMAMASI ELEŞTİRİLDİ

Gemi Mühendisleri Odası Başkanı Ali Osman Adak dün bir basın toplantısı düzenliyerek, Bayındırlık Bakanlığının yaptıracağı 4 adet tarak gemisi ihalesine Denizcilik Bankasının sokulmamasını eleştirmiş, «Gemi inşa sanayiini teşvik edeceklerini söyleyen yetkililer, yurt dışına verilmek üzere olan ihaleyi durdurarak, yerli tersaneye verilmesini sağlamalıdır. 70 milyon değerli bu proje yurt içinde gerçekleştiği takdirde 30 milyon lira döviz tasarrufu sağlanmış olacaktır» demiştir.

Denizcilik Bankası Haliç Tersanesinin ihaleye katılma talebinin, daha önce bu tip gemi yapmadığı gerekçesiyle reddedilmesinin hiçbir bilimsel gerçeğe dayanmadığını belirten Oda Başkanı; böyle bir düşüncenin doğru olması halinde dünyada ve Türkiye'de gemi inşaatının ve hiçbir sanayiinin olmaması gerektiğini söylemiştir.

Oda Başkanı, büyük tonajlı yük gemileri, kosterler, LPC tankerleri ve yolcu gemilerinin daha önceden yapılmadığı halde, tersanelerimizde inşa edilerek halen başarı ile çalıştıklarını anlatmıştır.

Yerli kuruluşların beynelmilel ihalelere sokulmama çabasının altında kişisel çıkarların yatığına da değinilen basın toplantısında, 4 adet tarak gemisi (duba) için 1969 yılında ihale anketine çıkıldığı, fakat yatırımın ancak 1972 programına konarak 1974'te bitirilmesi istendiği belirtilerek, özetle şöyle denilmiştir :

«İhaleler programlara ya son anda veya ek bir proje ile sokularak, âcil ihtiyaç gerekçesiyle siparişlerin yurt dışına verilmesi sağlanıyor.

Gemi inşaatında çıkarıcılara menfaat sağlanması amacı ile Türk tersanelerinde yapım yerine, yurt dışından sipariş yolunun tercih edilmesi sonucu sadece 1972 yılında 70 milyon dolar üzerinde bir ödemede bulunmak zorunda kaldık. Gemi inşa sanayiinin Türkiye'de gerçekleşmesi için herşeyden önce uzun vadeli programlar yapılması gerekmektedir. Bu da ancak kalkınma planlarında müstakil bir deniz endüstrisi bölümünün kurulması ile mümkün olur. 10 milyon dolar gelir sağlayan turizm Planda ayrı bir yer alırken 210 milyon dolara mal olan deniz sektörünün genel ulaştırma programı içinde alınması hatalıdır.»

(7 Aralık, Cumhuriyet)

• ONÜÇ ELEKTRİK PROJESİ ZAMANINDA BİTİRİLEMİYOR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Nuri Kodamanoğlu, İstanbul'daki elektrik sıkıntısının bir süre -devam edeceğin), mevcut yatırımların zamanında bitirilmesi halinde ise Türkiye'de bir elektrik sıkıntısı olmayacağını söylemiş, ancak toplam maliyeti 14 milyar lirayı aşan 16 enerji yatırımından 13'ünün zamanında bitirilemeyeceği açıklanmıştır.

Yatırımlarda 1 ile 10 yıl arasında gecikme meydana gelmiş ve durum bir rapor halinde hükümete bildirilmiştir. Mevcut elektrik sıkıntısının bu yıllarda bitmesi gereken yatırım-

geçen ay

ların gecikmesinden doğduğu, önümüzdeki yıllarda ise enerji sıkıntısının sanayileşmeyi baltalayacak bir hale gelebileceği ifade edilmiştir.

Hazırlanan raporda Türkiye'de elektrik enerjisi talebinin ve bu konuda gerekli potansiyelin mevcut olduğu, ancak ihtiyaç olan miktarda elektrik enerjisinin arzlenmediği bildirilmiştir. Elektrik talebi her geçen yıl yüzde 12 daha artmaktadır. Halen mevcut enerjinin yüzde 73'ü ise sanayi sahasında kullanılmaktadır.

Türkiye'de elektrik enerjisi talebinin süratle baskı altına girdiğinin ifade edildiği ve DPT uzmanlarının hazırladığı raporda «sıkıntının Türkiye'yi karanlıkta bırakır bir hale gelmemesi için ekonomik olmayan termik santraller kurulması yoluna gidilmektedir. Oysa bu termik santrallerin çalışması için gerekli petrol de dışardan alınmaktadır. Devlet, barajlar vasıtası ile Türkiye'nin elektrik ihtiyacını biran önce karşılar hale gelmelidir» denilmiştir.

Halen devam eden ve toplam maliyeti 14 milyar 257 milyon 400 bin lira olan 16 enerji yatırımının 12 tanesinin maliyetinde değişiklik yapılmış ve daha da pahalıya çıkacağı anlaşılmıştır. Ancak iç ödeme sıkıntısı, istihlak bedellerinin ödenememesi, malzeme temini, teknik eleman meselesi gibi sebeplerle bütün projelerde gecikmeler doğmuştur. Keban Barajında gövde inşaatında grev sebebiyle, Hopa termik santralında 1969'daki yangın sebebiyle gecikme olduğu, 31.10. 1972 tarihinde bitmesi plânlanan Keban — Ankara enerji nakil hattı İnşaatının en erken 1973'te tamamlanabileceği açıklanmıştır. Buna sebep olarak da Sae firması ile yapılan mukavelenin feshi gösterilmiştir.

Hükümete verilen bilgiye göre enerji yatırımları ile ilgili olan ve "gecikmeleri ile Türkiye'de önümüzdeki yıllarda aydınlanma ve sanayi sahasında büyük sıkıntılara yol açacağı ifade edilen 16 projenin son durumu şu şekildedir :

1. Aşağı Ceyhan Aslantaş projesi 1974 yılında bitecek iken 3 yıl gecikmiş ve 1977'ye kalmıştır.
2. Oymapınar projesi 1974 yılında bitecek iken 4 yıl gecikmiş ve 1978'e kalmıştır.
3. Çıldır hldro - elektrik santrali 1971'de bitecek iken 2 yıl gecikerek 1973'e kalmıştır.
4. Doğankent Hidro-elektrik santrali 1969'da bitecek iken 10 yıl gecikmiş ve 1977'ye kalmıştır.
5. Gökçekaya Barajı hldro-elektrik santrali 1972'de bitmesi gerekirken 2 yıl gecikmiş ve 1974'e kalmıştır.
6. Hasan Uğurlu barajının 1977'de bitmesi plânlanmıştır. Halen bu konu da bir gecikme olmayacağı bildirilmektedir.
7. Tortum hldro-elektrik santrali tevsii 1969'da bitmesi gerekirken 3 yıl gecikmiştir.
8. Popa termik santrali 1970'de bitmesi gerekirken 3 yıl gecikmiş ve 1973'e kalmıştır.
9. Seyitömer termik santrali I. ve 2. üniteleri 1971'de bitmesi gerekirken 2 yıl gecikmiş ve 1973'e kalmıştır.
10. Elbistan hidro-elektrik santrali 1. ve 2. ünitelerinin 1977 de tamamlanması plânlanmış ve bir gecikme olmayacağı bildirilmiştir.

geçen ay

11. Gaz tribünleri montajı tesisleri 1971'de bitecek iken 1 yıl gecikmiştir.
12. Keban'a kara enerji nakil hattı 1972 de bitecek iken 1973'e kalmıştır.
13. Keban Barajı hidroelektrik santralı 1972'de bitecek iken 2 yıl gecikme ile 1974'e kalmıştır.
14. Gökçekaya enerji nakil hattı 1972'de bitecek iken 1 yıl gecikme ile 1973'e kalmıştır.
15. Kadıncık Barajında gecikme olmayacağı ve 1973'te biteceği bildirilmiştir.
16. Seyitömer Termik Santralı 3. ünitesi 1973'te bitecek iken 2 yıl gecikmiş ve 1975'e kalmıştır.

BAKANIN SÖZLERİ

Diğer taraftan dün kendisi ile görüştüğümüz Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Nuri Kodamanoğlu «İstanbul Ambarlı santralindeki arıza sebebiyle İstanbul'da elektrik sıkıntısı olmuştur. Arızanın giderilmesine çalışılmaktadır. Arıza giderilene kadar sıkıntı devam edecektir. Yurtta ise genellikle ihtiyacı başabaş karşılamaktayız. Projeler zamanında birerse bir elektrik sıkıntısı olmayacaktır.» demiştir.

Öte yandan Keban Barajı inşaatının çürük zemin üzerine yapılması sebebi ile 1974 yılında bitirilemeyeceği ve inşaatın en az beş yıl daha süreceği iddia edilmektedir.

Keban Barajı hakkında teknik kararlar vermeye yetkili olan Bord heyeti, geçtiğimiz hafta içinde Keban Barajına giderek çalışmalarını yerinde görmüşlerdir. Keban Barajının finansmanını karşılayan ülkelere mensup uzmanlar heyeti baraj sahasında DSİ tarafından sürdürülen zemin sondaj çalışmalarını incelemişlerdir, ilgililerden yer yer bilgi almışlardır. Daha sonra baraj sahasında yapılan ve jeologların da bulunduğu brifinge katılan yabancı uzmanlar, inşaatın devam etmesi ve sürenin uzatılması konusunda kesin kararlarını vermek için Elâzığ'dan ayrılmışlardır, iddiaya göre, brifingde yerli ve yabancı uzmanlar zeminin çürük olduğunu belirterek inşaat süresinin uzatılmasını tavsiye etmişlerdir.

(20 Aralık, Tercüman)

• BULGARİSTAN TÜRKİYE'YE ELEKTRİK SATMAK İSTİYOR

Bulgaristan Hükümeti, Sanayi Bakanlığı aracılığı ile Türkiye Elektrik Kurumuna müracaat ederek, memleketimize elektrik enerjisi vermeyi teklif etmiştir.

Türkiye'nin elektrik durumunu yakından takip eden Bulgaristan Hükümeti, Edirne'den başlayarak bütün Türkiye'yi aydınlatabileceklerini, sanayi tesislerimizi yüksek voltaj ve tam randımanla çalıştırabileceklerini, herhangi bir cereyan, kesilmesi halinde istenilen tazminatı ödemeye hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Ayrıca, teklif edilen ücret de memleketimizdekilerin yarı nisbetindedir. ilgililer teklifi çok ilginç bulduklarını, tetkik ettiklerini ifade etmişlerdir.

(10 Aralık, Tercüman)

geçen ay

SAKARYA İLİNE ATANAN TEMSİLCİMİZ

Yeni açılan Sakarya ili E MÖ temsilcilik görevine, «Şube ve Temsilcilikler Yönetmeliğinin 6/B maddesi gereğince Sayın Azmi Eren'in iki yıl için atanmasına, Merkez Yönetim Kurulu'nun 19/12/1972 gün ve 55 sayılı toplantısında karar verilmiştir.

KONYA İLİ TEMSİLCİMİZ DEĞİŞTİ

Konya ili EMO temsilcilik görevine, «Şube ve temsilcilikler Yönetmeliğinin 6/B maddesi gereğince, Sayın Cafer Akış'ın ayrılması üzerine Sayın Birol Adalığ'ın iki yıl için atanmasına, Merkez Yönetim Kurulu'nun 26/12/1972 gün ve 56 sayılı toplantısında karar verilmiştir.

DÜZELTME

Bundan önceki Sayımızda (192/Aralık 1972) Aramızda yazısının 4. Paragrafının son cümlesi teknik nedenlerden ötürü yanlış basılmıştır. Doğrusu şöyledir: «ilk iki plan sonunda üretim ancak 4,5 milyar kVWh'den 6,5 milyar kVWh'e çıkabildiğine göre iyimserliğin derecesi ortaya çıkmaktadır.»

Yine aynı sayımızda 64. ve 66 sayfalar yer değiştirmiştir: 66. sayfa 64. sayfanın yerinde olması gerekirdi. Düzeltir özür dileriz.

METE SANVER'İ KAYBETTİK

14 Temmuz 1934 yılında İstanbul'da doğmuş olan Mete Sanver, ilk öğrenimini Ankara'da Cebeci ilkokulunda, orta öğrenimini İstanbul Üsküdar Sul-tantepe'de ve lise öğrenimini Haydarpaşa lisesinde tamamladıktan sonra 1956 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Fakültesi'nden mezun olmuştur. Aynı yıl Elektrik Makinaları ve Tesisleri Kür-süsü'nün Elektrik Tesisleri Bölümü'nde teknisyen olarak görev almıştır. Bu görevde iken Elektrik Fakültesi tarafından ehliyetli elektrikçiler yetiştirmek üzere açılan gece kursu öğretmenliği ve 1957 yılında da İ T Ü Teknik Okulu'nda Elektrik Şubesi öğretmenliğine atanmıştır. 1959 yılında Nürnberg'de Siemens Fabrikalarının daveti üzerine üç ay süre ile Almanya'ya gitmiştir.

1961 yılında Alexander von Humboldt-Stiftung vakfından bir- burs kazanan Sanver, Technische Hochschule'de aydınlatma tekniği ve gazlarda elektrik deşarjları üzerinde çalışmış, 1963 yılında yurda dönerek İ T Ü Elektrik Makinaları ve Tesisleri Kürsüsü asistanlığına atanmıştır. Bu çalışmalarında Mete Sanver'in Elektronik Mecmuasında aydınlatma ve iç tesisat üzerine 10'dan fazla, Gemi Dergisinde gemilerdeki elektrik tesisatı ile ilgili 4 makale ve Odamızın yayın organı Elektrik Mühendisliği dergisinde de biri fluo-resan lâmba balastları ile ilgili olmak üzere iki makalesi yayınlanmıştır. 12 Kasım 1972 günü Edirne'de geçirmiş oldukları trafik kazasında hayatlarını kaybeden üyemiz Mete Sanver ve annesi Sayın Güzin Sanver'i saygıyla anar geride kalan ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.